

Olvasóinkhoz.

Jövő évben éppen 25 esztendeje lesz annak, hogy a *Ker. Magvető* megindult. 1861-ben alapított, a mikor a nemzeti élet egén a sötételemkü elnyomatás után egy jobb korszak hajnala kezdett derengeni, s a mikor már a vallási liberalizmus is addigi tartózkodó helyzetéből szabadabban léphetett a nyilvánosság elé. És a *Keresztény Magvető* azóta mindig hűséggel igyekezett szolgálni egy érdemes elődeink szerkesztésében, mint a mienkben azokat az eszméket és szent ügyeket, melyek a szabadelvű kereszténységéi. S ezek szolgálatában elérte, ha nem is a jubileumi 25-ik évet, mert eleintén könyv alakjában jelenvén meg, nem minden évben adatott; de elérte azt, hogy a jövő évben már 20-ik évfolyamot írhat. S ezt a szerkesztők fáradása és ama kiváló dolgozótársaink szives közremunkálása mellett — kik iránt a legnagyobb elkötelezetést érezzük — t. olvasóink évről-évre megújuló pártfogásának köszönhetni. Azért a midőn örömmel jelezzük a fennebbieket, köszönetet mondunk egyszersmind t. olvasóinknak becses támogatásukért.

És már hogy folyóiratunk továbbra is teljesithesse feladatát, az eddigi szives pártfogást kérjük a jövőre is. Ugy hisszük, nem szükség t. olvasóinknak felemlíteni, hogy a sajtó mily elismerésben részesíti vállalatunkat. Olvasóink ítélhetnek maguk is. Részünkről ezután is arra fogunk törekedni, hogy a *Ker. Magvető* változatos tartalmával méltó legyen az olvasók nagybecsű pártfogására és az elismerést ezután is kiérdemelje.

Igen örvidenénk, ha az új évben, — mint máskor is történt — nemcsak régi pártolóinkat lenne szerencsénk előfizetőink sorában üdvözölhetni, hanem több újakat is. S ezért szépen kérjük folyóiratunk barátait s különösen lelkésztársainkat arra is, hogy sziveskedjenek annak terjesztését minél szélesebb körben eszközteni.

Folyóiratunkat ismételten jóindulatukba ajánlva s a pártoló és előfizetési díjjak beküldését legkésőbb január végére kérve, fogadják az új esztendőre szives üdvözetünket és szerencsekivánatainkat!

A szerkesztőség.

ARANYKÖNYV.

Adakozás a martonosi Unitárius Eklezsiában.

Az igen t. szerkesztőség szives engedelmeiből a „Keresztény Magvető“-nek „Aranykönyv“ czimü rovatát igénybe kívánám venni a következő közleménnyel:

1. A martonosi unitárius szent eklezsiában Gáspár Ferencz és neje Lukátsi Juliánna áldozatkész, buzgó hitrokonaink az eklezsia orgonáját saját költségükön megfestették és meg is aranyoztatták, a mi összesen 80 o. ért. frtba került. E figyelemre méltó kegyes adományaikért fogadják a nemes lelkü adakozók az eklezsia nevében e helyen is hálás köszönetemet.

2. Nevezett szent eklezsiában a templombeli székeket a hívek közadakozás folytán újra festették. A mely adakozásban résztvettek: Pálfi Sándor 2 frt. Gálfi Ferencz 2 frt. Gáspár Zsigmond 2 frt. Datki Sámuel 1 frt. Gálfi Pál 1 frt. Sebestyén Mihály 1 frt. Gálfi Lajos 1 frt. Jakabfi Sándor 1 frt. Gáspár János 1 frt. Gálfi Domokos 1 frt. Gáspár Gergely 1 frt. Vári Mózes 1 frt. Gálfi László 1 frt. Gálfi György 1 frt. Sipos András 1 frt. Vas Sándor alsó 1 frt. Id. Vas Zsigmond 1 frt. Vas Mihály 1 frt. Vas András 1 frt. Ifj. Vas Zsigmond 1 frt. Gáspár András 1 frt. Szentpáli Ferencz 1 frt. Kis Mózes 1 frt. Balogh Ferencz 1 frt. Jakabfi Mózes 1 frt. Simon Lajosné 1 frt 50 kr. Demeter János 20 kr. Szilágyi János 20 kr. Vajda Imre 20 kr. Nagy Dénes 40 kr. Szilágyi Pál 20 kr. Demeter László 20 kr. Póterfi Ferencz 30 kr. Nagy Ferenczné 40 kr. Sófálvi Mihály 40 kr. Ifj. András József 20 kr. Benczédi Zsigmond 50 kr. Szilágyi Márton kr. Bálint György 50 kr. Kovács János 20 kr. Fülöp Albert 20 kr. András Mihály 20 kr. Blotár Sándor 40 kr. Fekete Mihály 30 kr. Pálfi József 20 kr. Szabó János 20 kr. Szabó Zsuzsa 20 kr. Id. András József 40 kr. János Mihály 30 kr. Csobó Ferencz 20 kr. Sófálvi Márton 30 kr. Nagy Pál 15 kr. Kővecsi János 10 kr. Vas Gergely 50 kr. Köz. Gálfi Ferencz 50 kr. Ifj. András Ferencz 50 kr. Patakfalvi Zsigmond 40 kr. Diós Sándor 30 kr. Klistein Hirsch 20 kr. András György 1 frt. Ifj. Demeter József 50 kr. Gáspár József 60 kr. Vas Miklós 50 kr. Id. Vas Mózes 70 kr. Vas Sámuelné 20 kr. Id. Gáspár Mózesné 10 kr. Gáspár István 50 kr. Miklós Sándor 30 kr. Sebe János 50 kr. Nagy Sándor 50 kr. Nagy József 50 kr. Kuti Ferencz 50 kr. Vas Ferencz 1 frt. Demeter Ferencz 33 kr. Ifj. Vas Mózes 40 kr. Gáspár Sándor alsó 50 kr. Miklós Gergely 50 kr. Id. András Ferencz 20 kr. Silvester Mihály 10 kr. felső Vas Mózes 30 kr. Gáspár György 50 kr. Gáspár Sándor felső 50 kr. Bálint Judith 20 kr. Miklós Mihályné 10 kr. Derzsi Rózsi 10 kr. Szentpáli Mózes 50 kr. Szeutpáli Mózesné 60 kr. Ifj. Balog János 50 kr. Csiki Mózesné 10 kr. Bakaló Györgyné 10 kr. Kibédi János 20 kr. Id. Balog János 30 kr. Szentpáli József 50 kr. Kibédi György 10 kr. Vajda Ferencz 20 kr. Kovács Mihály 20 kr. Máthé Sára 50 kr. Gálfi Károly 10 kr. Geréb György 50 kr. Geréb Mihály 40 kr. Balog Zsuzsa 10 kr. Máthé János 40 kr. Vajda Sándor 20 kr. Molnár János 30 kr. Vas Sándor 10 kr. Vas István 10 kr. Major Mihály 10 kr. Lajos Gergely 10 kr. Szöcs István 20 kr. Ifj. Vas Ferencz 10 kr. Kovács Imre 10 kr. Derzsi Mózes 40 kr. András Zsigmond 30 kr. Kálmán Ferencz 20 kr. Vas László 30 kr. Benczédi Ferencz 50 kr. Kádár Mózes 30 kr. Jakabfi Mária 2 frt. Derzsi István 50 kr. Kővecsi Anna 10 kr. Sófálvi Mária és fia Mihály 20 kr. Összesen **63 frt 48 kr.**

Simon Ilona és Simon Zsuzsa kisasszonyok a kathedrára egy értékes takarót varrtak, a mihez csak az anyag 25 frtba jött.

Fogadják a nemes lelkü adakozók a közügy érdekében tanusított ezen áldozatkésztségükért e helyen is hálás köszönetemet.

Nevezett eklezsia szintén ez évben meszeltette ki saját templomát, épített díszes papi lakot.

Martonos, 1884. nov. 28.

Gábor Albert, lelkész.

Nyilvános köszönet.

Dr. Gálffy Endre, honvéd törzs-orvos, nemcsak egész odaadással gyógyítja kolozsvári főiskolánk beteg tanulóit, hanem más uton is kimutatja emberbaráti szeretetét. Ugyanis az isk. kórház részére egy 52 frt értékű sodronyvaságot s 8 pár papucsot ajándékozott, ezenfelül 10 frtot borra, elyengült betegek részére. Török Áron f.-rákosi lelkész szintén 2 frt 62 krt küldött nevezett kórház javára. A jöttét önmagában hordja a jutalmat, de az igazgatóság kedves kötelességének ismeri szives köszönetet mondani a nyilvánosság előtt is.

Az igazgatóság nevében:

Kovács János, igazg. tanár.

A Budapesten alapítandó unitárius rendes lelkészi állomásra és állandó imaházra tett kegyes adományok.

XXIV. Közlemény.

Dr. Székely Ferencz főgyűjtőnél adakozott a 38. számú könyvecskére Pécselt Zsolnay György közvetítése mellett: Zsolnay György 50 kr. Dr. Illés Károly 2 frt. Szikszay János 1 frt. Pécs sz. kir. város 5 frt. Koszér János 50 kr. Verner Ferencz 50 kr. Bolgár Kálmán 50 kr. Zsolnay Miklós 2 frt. Zsolnay Erzsébet 1 frt. Rosenfeld Mór 1 frt. Asztalos János 50 kr. Szibert Nándor 50 kr. Erdősi Lajos 50 kr. Dr. Vissy István 50 kr. Stern Károly 50 kr. Dr. Kohárics Károly 50 kr. Gadácsy Antal 50 kr. Ifj. Závodi Albin 50 kr. Összesen: **18 frt.**

A 11. sz. gyűjtőkönyvecskére Kuthy István közvetítése mellett adakoztak Jászberényben: Platta Antal 10 kr. Aray Károly 40 kr. Pethes Pál 30 kr. Takátsy Endre 20 kr. Kuthy István 5 frt. Lakatos Imre 1 frt. Vágó Gellért 50 kr. Sziklafi Pál 10 kr. Kléger József 20 kr. Tarnay Alajos 20 kr. Becsei Gyula 1 frt. Klignon N. 30 kr. Lippe Vilmos 20 kr. Haasz Sámuel 30 kr. Vargha Román 20 kr. Buck Gábor 5 frt. Moskovics Jónás 1 frt. Schwartz Hermann 1 frt. Sismis József 50 kr. Tarnay Károly 30 kr. Hegyi József 20 kr. Vogronics Kálmán 30 kr. Grünhut Kálmán 20 kr. Holtzer testvérek 20 kr. Lippe N. 10kr. Berger L. s fia 40 kr. Brünauer N. 20 kr. Hochhäuser Emán 40 kr. Leitner Kálmán 70 kr. Czehenter M. 50 kr. Ifj. Koháry József 10 kr. Vargha Béla 40 kr. Lusztig testvérek 80 kr. Mellinger Hermann 20 kr. Pecsényánszki István 10 kr. Neuhauser G. 20 kr. Közlaki Alajos 30 kr. Jászkerületi népbank 50 kr. Möller N. 20 kr. Szilvásy Gyula 1 frt. Buxbaum N. 10 kr. Mátrai László 50 kr. Ehrlich N. 20 kr. Donáth Jakab 20 kr. Buck Dávid 30 kr. Mandel N. 20 kr. Klein Markusz 20 kr. Grün Jakab 1 frt. Eördögh András 70 kr. Bathó Arisztid 10 kr. Dr. Lövy Adolf 20 kr. Mallár József 50 kr. Pintér Mihály 1 frt. Burus József 1 frt. Kántor Imre 10 kr. Rigó János 20 kr. Vékony Sándor 20 kr. Fridvalszky János 10 kr. Liptay László, Horti János 20 kr. Váczi Péter 10 kr. Veres József, Petrik Ferencz 20 kr. Farkas Péter, Csik Péter 20 kr. Horti Mihály, Somai Mihály 20 kr. Geröcs István 10 kr. Csányi István, Kónya Lajos 20 kr. Darázs István, Geröcs József 20 kr. Muharay Sándor 50 kr. Összesen: **33 forint 50 kr.**

A 36. sz. gyűjtőkönyvecskére adakoztak Cserna Vincze közvetítése mellett Veszprémben: Cserna Vincze 2 frt. Cserna Vinczéné 2 frt. Cserna Károlin 1 frt. Pongrácz Jenő 1 frt. Véghelyi Dezső 1 frt. Galamb József 50 kr. Laky Kristóf 2 frt. Köves János 1 frt. Kenessey Károly 50 kr. Horváth Kálmán 50 kr. Berky Károly 50 kr. Mikoványi Ödön 50 kr. Valaki 30 kr. N. N. 20 kr. Devics József kanonok 1 frt. Ifj. Simor János 50 kr. Id. Gaal Lajos 1 frt. Keglovics Mátyás 50 kr. Vargha Lajos 1 frt. Zsoldos Ignác 1 frt. Kleszár Ferencz 50 kr. Pap Gyula 50 kr. Rikósy Ede 50 kr. Bossányi József 50 kr. Kopácsy Árpád 2 frt. Körössy Antal 1 frt. Kenessey Móricz 1 frt. N. N. 1 frt. M. K. 1 frt. Horváth Lajos 1 frt. Antal Gábor 50 kr. Vikár 30 kr. Sebestyén Dávid 20 kr. Jády József 30 kr. Dr. Kaposi G. 20 kr. Kis Ernő 30 kr. Dr. Fischer Lajos 20 kr. M. L. 30 kr. L. K. 20 kr. H. L. 30 kr. B. J. 30 kr. Saáry Lajos 50 kr. Ihász Sándor 50 kr. Pintér Mihály 50 kr. Manovill Samu 50 kr. Neu Mór 10 kr. Ney József 20 kr. Weisz Jakab 20 kr. Kubai 30 kr. Kélc János 20 kr.

N. N. 10 kr. Rothauser Rudolf 20 kr. Weisz Elek 20 kr. Weisz Ede 50 kr. Vizzer 10 kr. Rausburger 20 kr. Manovill Malvin 20 kr. Becske 10 kr. Manovill Miksa 20 kr. Manovill Aladár 20 kr. Wizner 10 kr. Aschberger 20 kr. Manovill Kata 20 kr. Tóth László 50 kr. Dr. Csolnoky Ferencz 1 frt. Ifj. Gaal Lajos 1 frt. Összesen: **38 frt.**

A 43-dik sz. könyveckére folytatólagosan adakoztak Budapesten: Devecsic Mihály 1 frt. Horváth István 1 frt. Sandroschitz István 1 frt. Plundrich Ferencz 3 frt 60 kr. Gerlovits János 15 frt. Összesen: **21 frt 60 kr.**

A 45-dik sz. könyveckére folytatólagosan adakoztak Budapesten: Rerich Ferencz 1 frt. Kosután József 1 frt. Schember C. és fia 1 frt 60. Székely Aladár 1 frt 90 kr. Kristóffy és Nemeth 1 frt 50 kr. Blazek Adolf 1 frt. Mehlinger Lipót 2 frt. — Továbbá Dr. Laban Lajos közvetítése mellett Pozsonyban: Grigár Róbert 30 kr. Takács 20 kr. Mladoniczky Sándor 30 kr. Lászlavay Leo 20 kr. Sendlein Antal főmérnök 1 frt. Laban Antal 1 frt. Dr. Zsolt Lajos 1 frt. Dr. Vida Géza 50 kr. Hölgyek 50 kr. Udvardy István 30 kr. Bauer N. 20 kr. Fekete Jenő 50 kr. Zsaborszky Ferencz 1 frt. Morauchek Gyula 10 kr. Weiland N. 20 kr. Dankovszky Sándor 20 kr. Tomka Lajos 10 kr. Orosz László 20 kr. Csörgey Titus 20 kr. Összesen: **18 frt.**

A 44. sz. könyveckére adakoztak Csiki László közvetítése mellett Lugoson: Csiki László 5 frt. Athanaszievits Sándor 5 frt. Rezey Fabius 2 frt. Nagy Elek 1 frt. Popp Lajos 1 frt. Ostrubay József 1 frt. Estvenyanczu N. 1 frt. Dr. Fischer Benő 1 frt. Stern Ferencz 1 frt. Dr. Kókay Károly 1 frt. Brediceanu Coriolan 1 frt. Fényesi Zsigmond 1 frt. Simon Endre 1 frt. Kanitsár Károly 50 kr. Bivó Béla 50 kr. Kerkota József 50 kr. Szőgyényi László 50 kr. Kiss Ferencz 50 kr. Inányi György 50 kr. Popovits Gyula 50 kr. Varasdy Károly 50 kr. Budintianu N. 50 kr. Kovács N. 40 kr. Gyöngyösi N. 10 kr. Összesen: **27 frt.**

(A fennebbiek mind Dr. Székely Ferencz főgyűjtőnél adakoztak.)

Méltóságos Bedő Albert ministeri tanácsos s országos főerdőmester urhoz a 4-ik számú gyűjtőkönyveckére adakoztak: Gróf Zichy Jenő, országos Iparegyesületi elnök, országgyűlési képviselő, valóságos belső titkos tanácsos, 20 frt. Burchart Conrad, gőzmalmai igazgató és brasíliai főconsul 10 frt. Rónai Antal m. kir. főerdőtanácsos 5 frt. Rutska Tivadar kir. főerdőfelügyelő 5 frt. Dobl Miklós m. kir. erdőszámvevőségi igazgató 5 frt. Belházi Emil m. kir. főerdőtanácsos 5 frt. Garlathy Kálmán m. kir. főerdőrendező 5 frt. Horváth Sándor kir. erdőfelügyelő 5 frt. Almásy Andor m. kir. főerdőmester 5 frt. Havas József kir. erdőfelügyelő 5 frt. Várjon Géza m. kir. főerdőmester 5 frt. Törzs Kálmán kir. erdőfelügyelő 5 frt. Tomcsányi Gusztáv m. kir. erdőmérnök 5 frt. Földi János m. kir. erdész 5 frt. Schnierer Gyula m. kir. ministeri tanácsos 5 frt. Illés Nándor m. kir. főerdőtanácsos 5 frt. Összesen: **100 frt.**

Kovács Antal kir. törvényszéki bíró urhoz a 75. sz. könyveckére adakoztak: Menner Gyula, Krovánopolszky Ferencz, Barna Bertalan, Kuliu Ödön, Olvashatatlan, Dr. Komethal Sándor, Székely Elek, Juhász Jenő, Szépy István, Szendi Károly, Ambrosy 1—1 frt. Bapisz József 5 frt. Kovács Antal 5 frt. Feuerer Antal 50 kr. Egy valaki 50 kr. Összesen: **22 frt.**

Gál Kálmánhoz a 64. szá. könyvre újból adakoztak: Untermüller Alajos, Abaffy József, Kovács Dávid és Gál Kálmánné együtt **1 frtot.**

Dénes Mihály urhoz a 244. számú gyűjtőívén: Dénes Mihály 2 forint. Késznárky Ákos Beszterce 1 frt. Együtt **3 frt.**

Héderváry Ernőtől 5 frt. K. Nagy Sándortól Küsmöd **3 frt.** Antal Páltól 52. sz. könyvre **1 frt 20 kr.**

T. Molnár Sándor ügyvéd urtól Kolozsvárt 10—14-szer 10 forintjával **50 frt**

Lőrinczy Dezső urhoz Fogaras a 148. számú könyveckére adakoztak: Varga Zsigmond 30 kr. Lőrinczy Gyula 20 kr. Váró Béni ev. ref. 30 kr. Orlovsky István román. kath. 20 kr. Özv. Illiczky Erzsébet 1 frt. Dr. Kiss István 2 frt. Gara János ágostai 10 kr. Thierfeld Dávid izraelita 20 kr. Egy valaki 2 frt. N. N. 20 kr. Grünfeld Sámuel izraelita 30 kr. Horváth Miklós 40 kr. Istváni Péter 20 kr. Gáspár János 20 kr. Dr. Friedrich Alajos r. kath. 20 kr. Összesen **7 frt 80 kr.**

Főtisztelendő Ferencz József püspök urnál a 146. számú gyűjtőkönyvecskére adakoztak: Sigmond Dezső és Ákos **100 frtot.**

Kozma Elek csendőrőrmester 155. számú könyvecskéjére: Rank Herlány, Kozma Elek másodsor 50 kr. Halmi Károly, Pap István, reformátusok, egyenként 50—50 kr. Goldstein Sámuel izr. 10 kr. Váradi Pál refor. 1 frt 10 kr. Zsarnay Albert ref. 60 kr. Kosnyitzki István r. kath. 1 frt. Szakál Kálmán ref. 40 kr. Megyaszi Pál sepsi ref. lelkész 30 kr. Pap János ref. 1 frt. Összesen: **6 frt.**

Dr. Nagy Károly urhoz Abrudbányán: Barta András, Boér Béla, Moldován Lajos, Dregán János, Candrea Geraszim, Pálfi József, Klein Tinka, özv. Rákosi Józsefné, Stein Gábor, Dr. Szilágyi Éte, Boros József egyenként 1—1 frt. Képes Lászlóné 1 frt 20 kr. Képes Ferencz 90 kr. Dr. Biró János 70 kr. Varjasi Sándor, dr. Hőgyes Endre, Boros Józsefné egyenként 50—50 kr. Ikrich Arnold, Képes László, Bróz Alajos, Oelberg Gusztáv, Diószeghi Lajos, Makavéj Jonutz, Zöldi Mihály egyenként 40—40 kr. Fülep Sándor, Tóbiás Sándor, Knöphler Károlyné egyenként 30—30 kr. Gallu János. Dáncs Sándor, Ebergényi Soma, Telegdi Márton, Dáncs Sándor újból, Elekes Eliz. Elekes Jozéfa, Elekes Lina, Knöphler Károly, Dávid Káandin, Damó Vilmos, Zsurkeszku Lánész, Bavicz Győző, Loboncz Miklós, Somkerekgy Gusztáv. Széki Miklós, Dr. Nagy Károlyné. Bartalics Mihály egyenként 20—20 kr. Ajtai János, Vánca József, Miski József, Pap Emil, Tabakovics János, Szabó György. Ebergényi Sománé, Albert Iván, Gelei Kálmán egyenként 10—10 krt; összesen 24 frt 50 kr. Dr. Nagy Károly a maga részéről 5 frt. Összesen: **29 frt 50 kr.**

Id. Zsakó János Toroczkó, Kovács János tanár ur közvetítésével, **5 frt.**

Molnár Sándor ügyvéd ur 115. sz. könyvecskéjére adakoztak Kolozsvárt: Kirmayer Károly 5 frt 10 kr. Szenkovich Márton, Bartha Lajos, Csurku Miklós egyenként 1—1 frt. Dr. Bartha János 1 frt 10 kr. Vörös Sándor, Nagy Mór, Szathmáry Elek, Ditrói József 50—50 kr. Mihály László, Ozovay Árpád 40—40 kr. Névtelen 10 kr. Benel Ferencz ügyvéd 20 frt. Molnár Sándor 67 frt 90 kr. Összesen: **100 frt.**

E közlemény összege **589 frt 60 kr.** Ehez adva a 23-ik közlemény összegét 14,519 frt 32 krt, az alap teszen **15,108 frt 92 krt.**

Fogadják a kegyes adakozók és gyűjtők egyházunk iránt tanusított buzgó fáradozásukért az egyház-köztség nevében hálás köszönetünket.

Budapest 1884.

Hajós János,
egyh. gondnok.

Végh József,
pénztárnok.

